

учням зручним способом. Використання цифрових додатків дозволило інтегрувати процес навчання, зробило уроки інтерактивними, сучасними та цікавими, що сприяє формуванню в учнів стійких пізнавальних інтересів, мотивації до навчальної діяльності, а це своєю чергою підвищує рівень знань, умінь та навичок учнів, що безумовно призводить до зростання якості освіти.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-332-3-11>

AN INNOVATIVE SCHOOL IS AN EDUCATIONAL INSTITUTION OF THE FUTURE

ІННОВАЦІЙНА ШКОЛА – ОСВІТНІЙ ЗАКЛАД МАЙБУТНЬОГО

Bondarenko D. R.   Бондаренко Д. Р.

*Mathematics and Physics Teacher
Kharkiv Gymnasium № 12 of Kharkiv City
Council, Kharkiv Region;
3rd year student of third
(educational-scientific) level of higher
education of the Department of Education
and Innovative Pedagogy of H.S. Skovoroda
Kharkiv National Pedagogical University
by specialty 011 Educational,
pedagogical sciences
Kharkiv, Ukraine*

*учитель математики
Харківської гімназії № 12
Харківської міської ради
Харківської області;
здобувач 3 курсу III освітньо-наукового
рівня кафедри освітології та
інноваційної педагогіки
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна*

Сучасна освітня політика України, як і світові освітні тенденції, напрямлена на підготовку конкурентоспроможної особистості випускника закладу освіти усіх рівнів, типів та форм власності. Вітчизняні роботодавці хочуть отримати трудовий ресурс, який не потрібно навчати, а той, що з перших робочих днів буде якісно надавати ті, чи інші послуги або виготовляти різноманітні товари. Тому, у закладах вищої освіти постає гостре питання зміни формату підготовки майбутніх фахівців усіх сфер людської життєдіяльності. Але, основоположним у підготовці фахівців у закладах вищої освіти, як не дивно, є рівень підготовки майбутніх абітурієнтів, той фундамент знань, умінь, навичок, життєвих та предметних компетентностей, готовності майбутніх студентів до організації, включення та проведення інноваційної діяльності, який було закладено випускникам закладів

загальної середньої освіти. Виходячи з вищезазначеного, можемо стверджувати, що питання створення інноваційної школи, як освітнього закладу майбутнього, є вкрай актуальним питанням, адже заклади загальної середньої освіти – це центральна ланка системи освіти, від якої залежить економічний добробут нашої країни.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про освіту» система української освіти має наступні складники: дошкільна освіта; повна загальна середня освіта; позашкільна освіта; спеціалізована освіта; професійна (професійно-технічна) освіта; фахова передвища освіта; вища освіта; освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта.

Також, українська освіта має такі рівні: дошкільна освіта; початкова освіта; базова середня освіта; профільна середня освіта; перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти; другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти; третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти; фахова передвища освіта; початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий (магістерський) рівень вищої освіти; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти [1].

Очевидно, що метою кожного складника та рівня освіти є духовно-інтелектуальний розвиток особистості, гармонійне поєднання в ній як особистісних рис, так і професійних здібностей, які необхідні людині для щасливого існування.

Заклади загальної середньої освіти – це місце, де особистість дитини має можливість набути необхідний життєвий досвід, базові предметні знання, уміння і навички, навчитися взаємодіяти та безпечно існувати у суспільстві, генерувати принципово нові ідеї. Саме у закладах загальної середньої освіти дитина пізнає різні професії, проявляє схильності та здібності до тої, чи іншої сфери майбутньої діяльності, пробує себе у різних суспільних ролях.

Такий розвиток особистості можливий в інноваційному закладі, який відповідає наступним умовам: *забезпечення інноваційного, комфортного інноваційного освітнього середовища; забезпечення постійного духовно-інтелектуального розвитку особистості; системне та систематичне використання в освітньому процесі цифрових освітніх ресурсів; насичення освітнього процесу прикладним, дослідницьким змістом; забезпечення інноваційного розвитку усіх учасників освітнього процесу.*

Перша умова повинна бути реалізована у двох напрямках: політичному (сприятлива державна освітня політика у сфері інновацій та освіти) та педагогічному (основоположними повинні бути

гуманістичні погляди, дитиноцентризм). У процесі реалізації цієї умови необхідно покращувати рівень матеріально-технічної бази закладів загальної середньої освіти, сприяти їх автономії, збільшувати рівень освітньої субвенції, створювати у кабінетах та коридорах закладів осередки відпочинку та релаксації, забезпечити заклади загальної середньої освіти «зеленими кабінетами» у яких педагогічні працівники зможуть реалізувати принцип природовідповідності – перший напрямок. Реалізовувати педагогічні ідеї педагогів-класиків, а саме гуманне ставлення до особистості учня, дотримуватися ідей людиноцентризму та дитиноцентризму, виховувати в особистості учня ціннісне ставлення до оточуючих, себе, природи, держави – другий напрямок.

Дана умова неминуче сприятиме особистісному поступу дитини, її гармонійному розвитку, що дасть змогу визначити природні здібності учня та у майбутньому виховувати та навчати його на засадах «сродної праці».

Духовно-інтелектуальний розвиток дитини полягає в активному включенні її особистості у здобуття академічних знань, умінь та навичок, а також вихованні у неї морально-етичних, духовних, національно-патріотичних, професійних цінностей та якостей, які необхідні людині для щасливого буття та активної суспільної взаємодії.

Системне та систематичне використання в освітньому процесі цифрових освітніх ресурсів сприяє формуванню в особистості готовності до інновацій, інноваційної діяльності. Під час освітнього процесу активне «занурення» учнів в інноваційну діяльність дасть можливість підготувати їх до майбутньої професійної діяльності. Діджиталізація та комп'ютеризація, яка стрімко проникають в усі сфери людської життєдіяльності тільки продовжать розвиватися, тому важливим є навчати учнів використовувати цифрові освітні ресурси, гаджети з користю, спрямовувати зацікавлення дітей до таких речей у правильному напрямку, який сприятиме розвитку їх інтелектуальних здібностей та готовності використовувати нове у повсякденному житті.

Насичення освітнього процесу прикладним, дослідницьким змістом сприятиме мотивації та активізації пізнавального інтересу особистості. Досить довгий період часу академічні знання, які отримували учні, мали обмежений застосунок, що сприяло зниженню мотивації учнів, а інколи навіть розвивало байдужість до того чи іншого навчального предмета. Саме тому, вбачаємо за необхідність спрямовувати зміст освіти у напрямку активної дослідницької діяльності. Використання у процесі навчання проблемних, дослідницьких, прикладних завдань сприятиме розвитку в учнів як предметних, так і життєвих компетентностей, які будуть їм необхідні у майбутній пізнавальній, професійній, інноваційній чи виробничій діяльності.

Остання умова (забезпечення інноваційного розвитку усіх учасників освітнього процесу) може бути реалізована лише за високого рівня готовності та мотивації педагогічних працівників та батьків до розвитку особистості дитини. Розвиток дитини, її місце та роль у суспільстві напряду залежать від готовності та мотивації педагогічних працівників, адже саме вони, як і батьки займаються підготовкою конкурентоспроможної особистості.

Педагогічна діяльність учителів повинна пов'язувати між собою безліч освітніх компонентів, гармонійне поєднання яких призведе до бажаного результату. Готовність та мотивація батьківства забезпечується не тільки постійним виховним впливом на особистість дитини, а також спрямована на допомогу вчителю, а не на створення перешкод в його професійній діяльності. Повинна бути єдина ідея, яка має на меті виховати духовно-інтелектуальну, творчу, високо-культурну особистість, патріота своєї держави, інноватора.

Отже, створення інноваційної школи (освітнього закладу майбутнього) – це складний і довготривалий процес, який вимагає єдності в думках, ідеях та справах, а також наполегливості з боку усіх учасників освітнього процесу. Освітнім закладом майбутнього можна вважати такий заклад загальної середньої освіти, який чітко дотримується визначених умов (забезпечення інноваційного, комфортного інноваційного освітнього середовища; забезпечення постійного духовно-інтелектуального розвитку особистості; системне та систематичне використання в освітньому процесі цифрових освітніх ресурсів; насичення освітнього процесу прикладним, дослідницьким змістом; забезпечення інноваційного розвитку усіх учасників освітнього процесу) за реалізації яких ми отримуємо випускника, який буде здатний забезпечувати розвиток нашої країни у майбутньому.

Література:

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 20.06.2023).